

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Malanciuc Lilian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Malanciuc Lilian XXXX, născut la 17 mai 1991,
originar și domiciliat în sat. XXXXX, r-nul XXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.02.2016 – 16.05.2016 (prima instanță);
2. 08.12.2016 - 15.02.2017 (instanța de apel);
3. 30.03.2017 - 31.05.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 16 mai 2016, pronunțată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Malanciuc Lilian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal la 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, lui Malanciuc Lilian i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Ungheni din 30 noiembrie 2015, fiindu-i aplicată pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a reținut că la 09 ianuarie 2016, aproximativ la ora 10.00, la domiciliul cet. Ghebea Verona a.n. 1942, în sat. XXX, r-nul XXXX, cet. Malanciuc Lilian, care este nepotul sus numitei Ghebea Verona, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a inițiat un conflict cu soția sa Malanciuc Aliona, în urma căruia i-a aplicat acesteia circa 8-10 lovituri cu pumnii peste cap și față după care a

lovit-o odată cu o cană după cap. În timp ce Ghebea Verona a încercat să-l calmeze el a împins-o și ultima a căzut jos, iar Malanciuc Aliona a încercat să fugă din casă pentru a chema în ajutor, însă el a ajuns-o din urmă și a tîrît-o de haine pe jos zgîrînd-o la mîna stîngă.

Apoi cet. Ghebea Verona a fugit la poartă să cheme și ea în ajutor însă el a ajuns-o din urmă și a tîrît-o înapoi pe pămînt în casă unde i-a aplicat ultimei circa 6-7 lovituri cu pumnii peste spate și alte regiuni ale corpului și circa 4-5 lovituri cu picioarele peste ambele picioare. În acest timp Malanciuc Aliona a încercat să o scoată pe bunica sa Ghebea Verona însă el a lovit-o odată cu pumnul la mîna dreaptă pe soția sa Malanciuc Aliona și o ținea de gît pe Ghebea Verona. Malanciuc Aliona văzînd că nu poate să o scoată pe ultima a ieșit din casă și a plecat după ajutor.

În timp ce Malanciuc Aliona nu era în casă, Malanciuc Lilian a scos un cuțit și a amenințat-o pe Ghebea Verona că o taie, însă nu a întreprins măsuri în realizarea acestei amenințări după care a împins-o pe pat.

Acțiunile violente descrise mai sus a cet. Malanciuc Lilian s-au petrecut în prezența copiilor minori, care s-au speriat și plîngeau.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 22 din 28.01.2016, în privința cet. Ghebea Verona, s-a constatat că ultima s-a ales cu vătămare corporală neînsemnată sub formă de echimoze în regiunea ramurei orizontale a mandibulei pe stînga și pe dreapta, pe fața dorsală a mîinii drepte, gambei drepte și stîngi și articulației genunchiului drept.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 23 din 28.01.2016, în privința cet. Malanciuc Aliona, s-a constatat că ultima s-a ales cu vătămare corporală ușoară cu dereglarea sănătății de scurtă durată sub formă de plagă contuză în regiunea articulației cotului stîng, echimoze și excoriații pe corp, edem traumatic a țesuturilor moi din regiunea occipitală.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal – violența în familie, adică acțiuni intenționate care au provocat suferințe fizice și psihice, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale, săvîrșită asupra mai multor membri ai familiei.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, legalitatea și temeinicia acesteia a fost contestată cu apel de către inculpat, solicitînd casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit căreia acestuia să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2017, apelul a fost respins, ca fiind depus peste termen, cu menținerea sentinței contestate.

5. Verificînd probele administrate pe cauza penală dată, instanța de apel a constatat că apelul inculpatului este depus peste termen.

Astfel, instanța de apel a menționat, că din materialele cauzei rezultă că copia de pe sentință a fost înmînată inculpatului la 16 mai 2016, fapt confirmat prin dovada de primire (f.d. 116) anexată la dosar cu semnătura acestuia.

La 07 iunie 2016 în adresa penitenciarului nr. 11 Bălți a fost expediată dispoziția de executare a sentinței în privința condamnatului Malanciuc Lilian, devenită definitivă la 01 iunie 2016. Totodată prin scrisoarea din 29 iulie 2016, judecătoria Ungheni a fost informată că condamnatul Malanciuc Lilian își ispășește pedeapsa în penitenciarul nr.18 Brănești.

Conform art. 403 Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată, că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începutul executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Instanța de apel a reținut că apelul condamnatului a parvenit în Curtea de Apel Chișinău la 09 noiembrie 2016, fiind ulterior remis judecătoriei Ungheni, fiind depus peste 5 luni de la rămânerea definitivă a sentinței, ceea ce se confirmă prin sigiliul cancelariei Curții de Apel Chișinău, cu numărul de intrare S-8874 (f.d. 122).

De asemenea, instanța a menționat că condamnatul Malanciuc Lilian a invocat ca motiv de depunere peste termen a apelului, faptul că consideră că termenul de atac este de 6 luni, deși la pronunțarea sentinței judecătorul i-a explicat termenul legal pentru depunerea apelului.

Astfel, instanța de apel a statuat că aceste temeuri nu pot fi considerate întemeiate, or, condamnatul Malanciuc Lilian a fost prezent la ședința de judecată în care a fost pronunțată sentința, fiind asistat de un apărător, fiindu-i explicat modul și termenul de atac a sentinței, iar prin dovada de primire, consemnată de condamnat, se confirmă că acestuia i-a fost înmînată copia sentinței, în care este indicat că sentința este cu drept de atac la Curtea de Apel Bălți în termen de 15 zile.

Instanța de apel a menționat că nu i-au fost prezentate probe ce ar confirma, că întârzierea în depunerea apelului a fost determinată de motive întemeiate, că condamnatul a fost în imposibilitate de a depune apel. Totodată, din declarațiile condamnatului, date în instanța de apel, reiese că el nu a fost bolnav în perioada prevăzută de lege pentru depunerea apelului, în această perioadă el nu a fost internat în spital și a avut posibilitate de a contesta în termen sentința.

Astfel, instanța de apel a reținut că apelul a fost depus de către condamnatul Malanciuc Lilian fără motive întemeiate, peste termen de 15 zile prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, cât și peste termenul de 15 zile din momentul începutului executării pedepsei, prevăzut de art. 403 Cod de procedură penală, ce determină respingerea apelului propriu-zis, ca fiind depus peste termen.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Malanciuc Lilian, prin care, fără a indica un temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu schimbarea pedepsei în una mai blîndă.

În motivarea cererii de recurs, a pledat pentru o pedeapsă non-privativă de libertate în privința sa, argumentând cerința dată, prin faptul că pedeapsa stabilită este prea aspră, precum și că a conștientizat gradul de prejudiciabilitate al faptei comise.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de inculpat, menționând că acesta este inadmisibil, ca vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea în principiu a recursului ordinar în cazul în care constată că acesta nu corespunde după formă și conținut prevederilor art. 429-430 Cod de procedură penală.

Potrivit dispoziției art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală invocate în recurs și explicarea problemei de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

Articolul 427 Cod de procedură penală prevede expres și limitativ toate temeiurile în baza cărora pot fi supuse recursului hotărârile instanței de apel. În recursul ordinar declarat sunt criticate hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, exprimându-se dezacordul cu pedeapsa stabilită, solicitându-se aplicarea unei pedepse mai blânde în privința sa.

Din conținutul recursului declarat de inculpatul Malanciuc Lilian, se constată că acesta nu invocă expres nici un temei din cele expres prevăzute de alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă criticele acestuia se cuprind în pct. 10) al normei menționate, care prevede că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârilor atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că acest temei nu poate fi admis, în speța dată.

Potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 Cod de procedură penală nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Din decizia instanței de apel rezultă, că sentința Judecătoriei Ungheni din 16 mai 2016 a fost contestată cu apel de către inculpatul Malanciuc Lilian, însă apelul acestuia a fost respins, ca depus peste termen, deoarece prima instanță a pronunțat sentința la 16 mai 2016, care a fost înmănată sub recipisă inculpatului la data de 16 mai 2016 (f.d. 116), ceea ce a constituit o posibilitate reală pentru inculpat de a declara apel, în termenul stabilit de lege.

Apelul depus de inculpatul Malanciuc Lilian a fost expediat la 08 noiembrie 2016, ce se confirmă prin sigiliul poștal pe plic (f. d. 125) și a parvenit în instanța de apel la 09

noiembrie 2016, fapt confirmat prin sigiliul cancelariei Curții de Apel Chișinău, cu numărul de intrare S-8874 (f.d. 122).

Astfel, în cazul recunoașterii apelului ca tardiv, instanța de apel nu mai examinează legalitatea și temeinicia apelului, adică nu poate fi vorba despre o examinare în fapt și în drept a hotărârii atacate, ceea ce înseamnă că nu se verifică fondul cauzei. Așadar, sentința rămâne definitivă la data expirării termenului de apel.

Recurentul în recursul ordinar nu critică soluția instanței de apel și motivele invocate în decizie, care au dus la adoptarea soluției de tardivitate a apelului.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel corect a ajuns la soluția de respingere a apelului declarat de către Malanciuc Lilian ca fiind depus peste termen, deoarece motivele invocate în decizie clar evidențiază că inculpatul a omis neîntemeiat termenul pentru declararea apelului și careva motive întemeiate pentru restabilirea termenului de atac nu a prezentat, cum în instanța de apel, așa și în instanța de recurs ordinar.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 420 alin. (1) Cod de procedură penală rezultă, că inculpatul Malanciuc Lilian nu este în drept să declare recurs ordinar în ceea ce privește asprimea pedepsei, din motiv că în speță nu a fost utilizată calea ordinară de atac - apelul.

Instanța de recurs, avînd în vedere că decizia instanței de apel cu privire la tardivitatea apelului este întemeiată, nu este în drept să se expună asupra individualizării pedepsei.

Prin urmare, deoarece în speță nu a fost utilizată calea ordinară de atac – apelul, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece acesta nu îndeplinește cerințele de formă și conținut, prevăzute de art. 429-430 Cod de procedură penală.

9. Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Malanciuc Lilian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, în propria cauză penală, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 iunie 2017.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda